

Pirmskolas izglītojamajiem ES, TU, MĒS KOPĀ

Norises ID: 2025/1/STEM/PL/151

Nodarbībā **"Es, Tu, Mēs sabiedrībā"** bērni apgūs, kā viņi kā indivīdi veido kopienu, kā arī kā sadarbošanās un cieņa veicina draudzīgu vidi. Apgūs to, kas ir sabiedrība un kā katrs var palīdzēt citiem.

Radošā nodarbībā, kurā caur spēli "Mūsu ciemats" veidos simbolisku pilsētiņu no klucīšiem, kur katrs bērns izveido savu "māju" vai "lomu" (piemēram, skolotājs, pastnieks, ārsts).

Izmantotās metodes:

Saruna, sadarbības spēle, radošās aktivitātes, atgriezeniskā saite – forma veicina bērnu sociālās prasmes, empātiju un apziņu, ka viņi ir nozīmīga sabiedrības daļa.

Rezultāts:

Sociālajā un pilsoniskajā mācību jomā bērns apzinās sevi, piederību ģimenei un izglītības iestādei, skaidro un atšķir labu rīcību no sliktas, novērtē paša izvēlētu un patstāvīgi veiktu darbību. Pilsoniskā līdzdalība – bērns mācās ievērot un cienīt citu vajadzības un tiesības.

1.–3. klašu izglītojamajiem

ES, TU, MĒS SABIEDRĪBĀ

Norises ID: 2025/1/STEM/PL/40

Nodarbības mērķis ir palīdzēt skolēniem apzināties, ka viņi ir daļa no lielākas kopienas – klases, skolas, ģimenes vai pilsētas. Tās laikā bērni iepazīst, kā cilvēki sadarbojas un atbalsta cits citu, kā arī mācās, ka katrs cilvēks kopienā ir nozīmīgs.

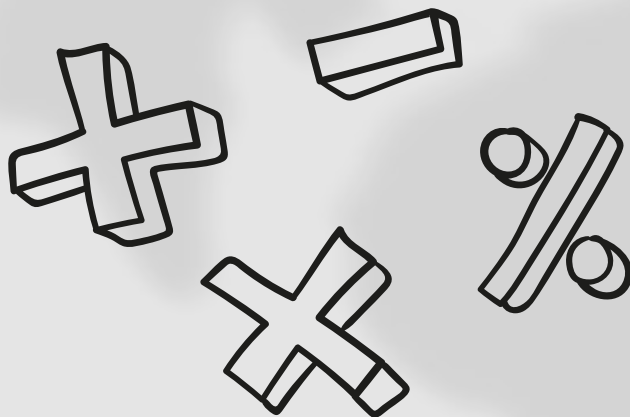
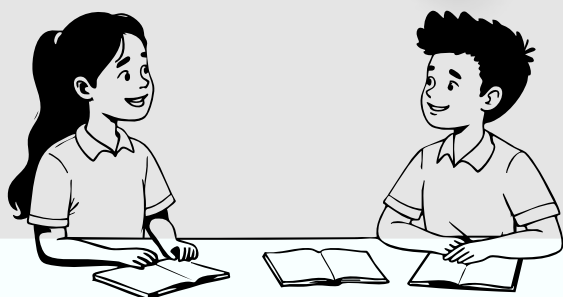
Nodarbībā tiek noskaidrots, kas ir kopiena, un ko nozīmē būt tās daļai. Skolēni veic uzdevumu, kurā viņi zīmē cilvēkus un vietas, kas veido viņu ikdienu. Grupās skolēni pārrunā, kā viņi palīdz citiem un kā citi palīdz viņiem. Tiek īstenots **radošais darbs**, kur katrs vizualizē savu lomu kopienā.

Izmantotās metodes:

sarunas, vizuālā izteiksme, sadarbības spēles un refleksija, lai veidotu piederības apziņu un sociālo izpratni.

Rezultāts:

Sociālajā un pilsoniskajā mācību jomā skolēns apzinās sevi, piederību ģimenei un izglītības iestādei. Saskata vienkāršas kopsakarības sabiedrībā (klasē, skolā, ģimenē un vietējā kopienā)

4.–6. klašu izglītojamajiem

ES, TU, MĒS MŪSU KOPIENĀ

Norises ID: 2025/1/STEM/PL/406

Nodarbības mērķis – skolēni apzinās sevi kā nozīmīgus kopienas locekļus un izprot, kā viņu rīcība ietekmē klases un skolas dzīvi.

Programma:

Skolēni veido domu karti “Mana kopiena”. Izspēlē lomu spēli “Kopienas padome”: skolēni grupās ieņem dažādas lomas (piemēram, skolēns, skolotājs, vecāks) kopīgi meklē risinājumu situācijai: “Skolas pagalmā bieži rodas strīdi” vai citai problēmai, kas pielāgota jauniešu vēlmēm. Grupa vienojas par kopīgu rīcību un prezentē to klasei. Noslēgumā skolēni individuāli atbild uz jautājumu “Ko es varu darīt, lai mūsu kopiena kļūtu draudzīgāka?”

Izmantotās metodes:

Domu kartes, lomu spēle, grupu darbs un refleksija.

Rezultāts:

Saskata kopsakarības sabiedrībā, vidē un kopienā nacionālā mērogā, kā arī savu ietekmi, lomu un nepieciešamību iesaistīties savas kopienas dzīves uzlabošanā. Skaidro vienas rīcības dažādās sekas (to ietekmi uz citiem cilvēkiem, attiecībām, vidi).

Iesaistās vietējās kopienas dzīves uzlabošanā un analizē, vai un kā iesaiste mainījusi kopienas dzīvi

7.–9. klašu izglītojamajiem

ES, TU, MĒS LĪDZDARBOJAMIES

Norises ID: 2025/1/STEM/PL/407

Nodarbības mērķis – skolēni izzina savas iespējas piedalīties sabiedrības un ES dzīvē un apzinās pilsoniskās līdzdalības nozīmi.

Programma:

Skolēni pārrunā, kā jaunieši var iesaistīties sabiedrībā – skolā, pašvaldībā, Latvijā un ES. Tiek izspēlēta interaktīva spēle “Lēmumu ceļš”: komandās skolēni izseko, kā ideja var kļūst par sabiedrisku iniciatīvu Latvijā un ES. Skolēni analizē reālas jauniešu līdzdalības iespējas (piemēram, erasmus+ projekti, jauniešu dome, sociālie tīkli kā platforma viedokļu paušanai u.c.), rada savu ideju sabiedrības uzlabošanai. Noslēgumā – refleksija “Kā es varu sākt iesaistīties jau tagad?”.

Izmantotās metodes:

Grupu aktivitātes, diskusijas un piemēru analīze.

Rezultāts:

Skaidro savu skatījumu par kopsakarībām sabiedrībā, vidē, kopienā Eiropas mērogā un pamato to, saistot ar dažādos avotos gūtu informāciju un statistikas datiem. Analizē, kā atsevišķu indivīdu rīcība ietekmē sabiedrību un vidi.

Piedāvā īstenojamus un ilgtspējīgus risinājumus vietējās kopienas dzīves uzlabošanai. Sadarbībā ar citiem kādu no tiem īsteno un pamato savas iesaistes jēgu

10.–12. klašu izglītojamajiem

ES, TU, MĒS KOPĀ VEIDOJAM PĀRMAIŅAS

Norises ID: 2025/1/STEM/PL/408

Nodarbības mērķis – jaunieši padziļināti izprot pilsoniskās līdzdalības mehānismus Latvijā un ES, apzinās savas tiesības un iespējas ietekmēt lēmumus.

Programma:

Diskusija par līdzdalības veidiem – vēlēšanas, sabiedriskās līdzdalības platformas, jauniešu organizācijas, petīcijas. Tiek īstenota simulācijas spēle “Es radu pārmaiņas!”, kur skolēni izveido partiju sarakstus, izstrādā programmas un piedalās vēlēšanu kampaņā par jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanu skolā vai pašvaldībā. Notiek debates, balsošana un rezultātu analīze. Noslēgumā – refleksija “Kādas ir manas iespējas rīkoties reālajā dzīvē?”

Izmantotās metodes:

Izmantotas simulācijas metodes, argumentācijas aktivitātes un grupu darbs.

Rezultāts:

Pilsoniskā līdzdalība – skolēns, raksturojot kopsakarības vietējās apkaimes, valsts un globālā mērogā, skaidro savu iesaisti daudzpusīgos procesos un savas rīcības sekas, uzņemas atbildību par to, piedāvā idejas un aktīvi iesaistās sabiedrībai nozīmīgu problēmu risināšanā. Iesaistās pasākumos, balstoties savās vērtībās un cienot citu vērtības. Pamato noteikumu nepieciešamību, ievēro tos un veicina pārmaiņas, argumentējot to nepieciešamību.

Patstāvīgi un kopā ar citiem gūst pieredzi, iesaistoties risinājumu meklēšanā un īstenošanā, kas palīdz uzlabot dzīves kvalitāti

1.–3. klašu izglītojamajiem

Laiks sadarbībai klasē

Norises ID: 2025/3/PL/132

Programma:

Skolēni sākumā vienosies par drošas sarunas kārtību un definēs, kā ikdienā izskatās draudzīga klase, pēc tam iepazīs modeli “Pamanām–Pasakām–Palīdzam”. Grupās pa 4–5, pildot rotējošas lomas (vadītājs, pierakstītājs, laika sargs, iekļaušanas sargs, ziņotājs), viņi analizēs klases situāciju kartes un radīs katrai situācijai vienu noteikumu un vienu draudzīgu frāzi. Galerijas pastaigā skolēni iepazīs citu grupu idejas un balsos par labākajām. Noslēgumā klase apvienos izvēlētos noteikumus kopīgā plakātā un katrs formulēs personīgu apņemšanos.

Nodarbības mērķis – Skolēni saskata vienkāršas kopsakarības klases, skolas, ģimenes un vietējās kopienas dzīvē, apzinās, ka cilvēkiem var būt atšķirīgi viedokļi, nosauc savas vērtības un ar pedagoga atbalstu mācās rīkoties saskaņā ar tām.

Izmantotās metodes:

Izmantotas simulācijas metodes un grupu darbs.

Rezultāts:

Uzvedībā pauž iejūtību pret citiem cilvēkiem un cieņu pret dzīvās dabas daudzveidību. Ievēro un izprot cilvēku un viņa vajadzību dažādību. Apsver savas rīcības ietekmi uz apkārtējiem, apkārtējo vidi un dabu. Sadarbojas viendabīgās grupās, lai sasniegtu kopīgu rezultātu, ievērojot grupas noteikumus un atpazīstot noteikumu pārkāpumus.

Balstoties savā pieredzē, skaidro, kādi lēmumi ir paša indivīda ziņā un kādi prasa kopīgu līdzdalību. Piedalās lēmumu pieņemšanā. Spriež par iesaistīšanās un līdzdalības nozīmi un nepieciešamību

4.–6. klašu izglītojamajiem

MĒS – IEKĻAUJOŠI SADARBĪBĀ

Norises ID: 2025/3/PL/137

Programma:

Nodarbības sākumā skolēni vienojas, ko nozīmē iekļaut citus un sadarboties taisnīgi, lai ikviens klasē jūtas uzklauts. Simulācijās spēlē "Klases sadarbības padomi" komandās risina sarežģītas ikdienas situācijas, katru reizi mainot lomas un atbildību. Izmantojot vienotu risināšanas ceļu (fakti, emocijas/vajadzības, risinājumi, vienošanās), skolēni nonāk pie konkrētiem soļiem, noteikuma un rīcības frāzes. Nodarbības noslēgumā klase izveido kopīgu kodeksu un katrs apņemas vienu darbību, kas palīdzēs to ievērot.

Nodarbības mērķis – Skolēni mācās izprast un pamatot citu rīcību un viedokļus, nosauc un pamato savas, ģimenes un skolas vērtības, kā arī trenējas rīkoties saskaņā ar tām. Skolēni piedalās noteikumu un ar mācīšanos saistītu lēmumu pieņemšanā, pamato savas izvēles, meklē visiem iesaistītajiem labāko risinājumu un apņemas ievērot kopīgi izvirzītos noteikumus. Nodarbībā viņi uzņemas atbildību sadarbībā ar citiem un skaidro, kā atbildīga rīcība palīdz veidot uzticēšanos ģimenē un draugu attiecībās.

Izmantotās metodes:

Izmantotas simulācijas metodes un grupu darbs.

Rezultāts:

Skolēni izrāda iniciatīvu līdzdarboties klasē un vienaudžu vidē, pamato savu ieguldījumu un atbildību arī problēmsituācijās, kā arī veido un uztur savstarpēji apmierinošas, iekļaujošas attiecības ar citiem, paskaidrojot, kāpēc tas ir svarīgi pašam un citiem. Skolēni izzina iespējas un motīvus piedalīties sabiedrības (klases/skolas) dzīvē un lēmumu pieņemšanā, iegūst kolektīvi nozīmīgu lēmumu pieņemšanas pieredzi, un, izmantojot dažādus informācijas avotus, secina par sociālās līdzdalības nozīmi un nepieciešamību.

7.-9. klašu izglītojamajiem
MĒS – SADARBOJAMIES KOPIENĀ

Norises ID: 2025/3/PL/141

Programma:

Nodarbības sākumā notiek iepazīšanās, plāna izklāsts un īss piemēru aplis par sadarbību ģimenē, interešu izglītībā, digitālajā vidē un kopienā. Praktiskajā daļā simulācijā "Kopienas līdzdalības forums" skolēni komandās ar dažādām lomām izstrādā iekļaujošu risinājumu atstumtības un konfliktu mazināšanai, ievērojot secību fakti→intereses/vērtības→risinājumu varianti→vienošanās. Lomas rotē un runas laiks ir strukturēts, lai nodrošinātu visu līdzdalību. Noslēgumā klase izveido kopīgu hartu (7–9 punkti) un vienojas par ieviešanu klasē un vienu soli kopienā/digitālajā vidē.

Nodarbības mērķis – Skolēni skaidro un pamato savu skatījumu par kopsakarībām sabiedrībā, vidē un kopienā Eiropas mērogā, izmantojot informāciju no dažādiem avotiem un statistikas datus, kā arī analizē, kā indivīdu rīcība ietekmē sabiedrību un vidi. Skolēni patstāvīgi ievēro sev izvirzītos noteikumus, izvērtē savu iesaisti globālos procesos, rīkojas atbildīgi, skaidro savas rīcības sekas un uzņemas par tām atbildību.

Rezultāts:

Skolēni secina, kādas vērtības, mērķi un intereses raksturīgas dažādām sociālajām grupām, atpazīst savas sociālās lomas vietējā kopienā un, balstoties uz visiem nozīmīgām vērtībām, veicina sociāli atbildīgu un konstruktīvu sadarbību.

Izmantotās metodes:

Izmantotas simulācijas metodes, argumentācija un grupu darbs.

10.-12. klašu izglītojamajiem

MĒS KOPĀ – SADZIRDAM UN IEKLAUSAMIES!

Norises ID: 2025/3/PL/132

Programma:

Ievadā skolēni vienojas par sarunas drošību un trenē aktīvo klausīšanos: pārfrāzēt, nosaukt emociju/vajadzību un uzdot precizējošu jautājumu. Praktiskajā daļā simulācijā “Sarežģītā saruna” viņi komandās rotē pa lomām un izspēlē vairākas skolas un jauniešu ikdienas situācijas. Katru situāciju izspēlē divreiz, salīdzinot neveiksmīgu sarunu ar sarunu, kurā tiek izmantoti ieklausīšanās jautājumi un panākta vienošanās par konkrētu rīcību. Noslēgumā pāros tiek veikta izvērtēšana un pašvērtējums: skolēni izveido 10 jautājumu krātuvi, izvēlas 2 sev noderīgākos un noformulē 1 soli iekļaujošākai saziņai klasē.

Nodarbības mērķis – Skolēni, balstoties savās vērtībās un cienot citu vērtības, mācās izsvērti izvēlēties pasākumus un ikdienas situācijas, kurās iesaistīties un iesaistīt citus, cieņpilni pamatojot savu nostāju. Skolēni trenējas atteikties, ja pasākums neatbilst viņu vērtībām, nepakļauties grupas spiedienam un saglabāt korektas attiecības arī ar tiem, kuriem nepiekrīt. Vienlaikus skolēni patstāvīgi un kopā ar citiem gūst pieredzi risinājumu meklēšanā un īstenošanā, kas palīdz uzlabot dzīves kvalitāti.

Rezultāts:

Skolēni nosaka sociāli emocionālo, bioloģisko un vides faktoru ietekmi uz cilvēka uzvedību, nošķir vēlamo no reālās rīcības un atbildīgi izvērtē savu rīcību sociālajās attiecībās. Sadarbojoties viņi piedāvā iespējamus risinājumus atbalsta pasākumiem, kas palīdz mazināt iedzimto vai vides/audzināšanas faktoru negatīvo ietekmi uz indivīda dzīves kvalitāti, veselību un nākotni. Skolēni apgūst prasmi objektīvi analizēt informāciju komunikācijā, veido deduktīvus un induktīvus spriedumus un praktiski izzina uztveres un vērtēšanas prasmju nozīmi informācijas apstrādē.

Izmantotās metodes:

Izmantotas simulācijas metodes, argumentācija un grupu darbs.

